

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE
V ÚSTÍ NAD LABEM

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

Filozofická fakulta

V Ústí nad Labem, 18. 1. 2017

Vážené kolegyně, Vážení kolegové,

zanikání sídel, které je nejpodstatnějším znakem zániku kulturní krajiny, je dvojznačným jevem, jež souvisí s neúměrně velkým či naopak malým antropogenním tlakem či vlivem na krajinu. Jednoznačně největším zásahem do krajiny, resp. její existence, je nepochybně povrchová těžba uhlí, kdy pod koly rypadel zaniká vše, co bylo krajinou v jejím přírodním i kulturním smyslu. V tomto případě nelze bez výhrad hovořit o tom, že se jedná o přirozenou součást vývoje osídlení krajiny a jejího využití. Důsledky tohoto nevratného zásahu totiž nejsou dosud zdaleka vyčísleny a popsány ve všech ekonomických, společenských a kulturních souvislostech. Nelze ani počítat s tím, čím bylo argumentováno v době otevírání velkých povrchových dolů, tedy že po rekultivacích bude obnovena kulturní krajina. Rekultivovaná území, jak se ukázalo, totiž nejsou vhodná k zakládání nových sídel s ohledem na nestabilitu a v současné době má většina z nich stále statut dobývacího prostoru. Severozápadní Čechy jsou jedním z evropských regionů, který je povrchovou těžbou uhlí postižen nejzřejměji a souvisí s ní i množství problémů, s nimiž se v minulosti tento kraj potýkal či stále potýká. Není naším cílem všechny tyto problémy pojmenovat, ale chceme k některým z nich v rámci našeho profesního zaměření obrátit pozornost.

Dovolte nám proto, abychom se na Vás obrátili s následující výzvou. NPÚ ÚOP v Ústí nad Labem a FF UJEP v Ústí nad Labem pořádají ve dnech **18. – 19. října 2017 odborný seminář** s názvem **ZANIKLÁ KRAJINA SEVEROZÁPADNÍCH ČECH**. Cílem tohoto semináře je otevřít problematiku zaniklé přírodní a kulturní krajiny v důsledku povrchové těžby uhlí, a to u příležitosti druhého výročí částečného prolomení těžebních limitů v oblasti Severočeské hnědouhelné pánve. Seminář by měl připomenout, že povrchová těžba uhlí s sebou nese nevratný zásah do podoby přírodní a kulturní krajiny a bez možnosti návratu ničí lidská sídla, spojená s konkrétními osudy, historií, sociální a kulturní pamětí a identitou. Pozornost by měla být zaměřena především na ztrátu kulturního dědictví, zajímat nás bude především zánik sídel, jednotlivých architektonických i krajinných relikvů a důsledky těchto ztrát. Uvítáme příspěvky, které budou zaměřeny na konkrétní příklady, ale také obecněji na širší kontext zániku kulturní krajiny včetně aspektů hospodářských, sociálních či demografických. Pozornost bychom také rádi věnovali významu dokumentace zanikající krajiny a kulturního dědictví v minulosti i dnes.

V případě, že Vás výše uvedené téma oslovilo a chtěli byste prezentovat své poznatky na tomto semináři, sdělte prosím název svého příspěvku včetně krátké anotace na adresu: kadlec.antonin@npu.cz. Vaši reakci budeme očekávat do 31. 3. 2017 a zároveň Vám děkujeme za šíření této výzvy.

Organizátoři konference předpokládají publikování příspěvků v odborném recenzovaném časopise *MONUMENTORUM CUSTOS* (číslo 2017, vyjde 2018).

Konferenci bude provázet doprovodný program, jehož součástí bude exkurze do těžební oblasti zakončená na zámku Jezeří a také promítání dokumentárních filmů ze 70. a 80. let, které byly pořizovány v souvislosti se zánikem obcí a památek.

Předem Vám děkujeme za ochotu se aktivně zapojit do programu uvedeného semináře, kterým chceme jednak znovu ukázat na fatální důsledky zániku kulturní krajiny a také podpořit snahy, které směřují k zastavení její další devastace.

Za organizátory s pozdravem

Doc. PhDr. Michaela Hrubá, Ph.D.
děkanka FF UJEP v Ústí nad Labem

PhDr. Petr Hrubý
ředitel NPÚ ÚOP Ústí nad Labem

